

1. Situering en motivering

De Habitat- en de Vogelrichtlijn bepalen dat elke Europese lidstaat de noodzakelijke maatregelen moet nemen om de beschermde soorten en habitats op zijn grondgebied duurzaam in stand te houden. In uitvoering van deze richtlijnen heeft de Vlaamse Regering op 23 april 2014 aanwijzingsbesluiten goedgekeurd met "instandhoudingsdoelen" (S-IHD-besluiten) en zijn deze opgenomen in het Natura 2000-programma. De Europese regels bepalen dat activiteiten die een belangrijke negatieve impact kunnen hebben op het realiseren van de Europese natuurdoelen, geen vergunning meer kunnen krijgen, tenzij de negatieve effecten worden verminderd. Om te vermijden dat de vergunningverlening vastloopt, werkt de Vlaamse overheid verder aan een aanpak van de stikstofproblematiek, waarbij de stikstofemissie in de volgende jaren stapsgewijs zal verminderen.

De Vlaamse Regering heeft op 30 november 2016 beslist om voor de groep van landbouwbedrijven die 5% of meer maar minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde (KDW) van een habitat dat zich binnen een habitatrictlijngebied bevindt (impactscore), een inrichtingsnota op te maken tegen 1 januari 2017. Deze beslissing bepaalt dat het flankerend beleid voor landbouwbedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% afwijkt van het herstructureringsbeleid voor bedrijven met een impactscore gelijk aan of van meer dan 50% op volgende punten:

- bedrijven die kiezen voor flankerend beleid, vragen bedrijfsadvies aan bij een erkend en onafhankelijk expert;
- het bedrijfsadvies beoordeelt en budgetteert de mogelijke opties waaronder technologische reductie-investeringen, heroriëntering en herstructurering;
- het bedrijfsadvies houdt rekening met de economische, sociale en ecologische componenten;
- de overheid financiert de voorgestelde optie op basis van het onafhankelijk bedrijfsadvies en de landbouwer behoudt de keuzevrijheid om een andere optie te kiezen, maar het flankerend beleid betaalt maximaal het bedrag van de voorgestelde optie.

De Vlaamse Regering heeft eveneens beslist dat het gewijzigd significantiekader voor ammoniak ingaat vanaf 1 juli 2017.

Het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting (landinrichtingsdecreet) biedt de noodzakelijke rechtsgrond om een herstructureringsprogramma stikstof op te maken. Op basis van deel 4 van dit decreet kan de Vlaamse Regering bij een door haar goedgekeurd project, plan of programma beslissen instrumenten in te zetten bij te dragen aan de realisatie van het beleid op het vlak van behoud, herstel en ontwikkeling van functies en kwaliteiten van de ruimte. De Vlaamse Regering zet de instrumenten in via de opmaak van een vast te stellen inrichtingsnota.

Voorliggende inrichtingsnota bevat, overeenkomstig artikel 4.2.2. van het landinrichtingsdecreet, een beschrijving van de opties uit het herstructureringsprogramma en van de gewenste maatregelen, een instrumentenafweging, de aanduiding van het gebied waar een instrument wordt toegepast alsook een uitvoeringsprogramma en een financieringsplan.

2. Opties uit het herstructureringsprogramma

Op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 30 november 2016 gaat het herstructureringsprogramma uit van onderstaande principes voor de toegang tot het flankerend beleid voor landbouwbedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50%:

1. niet (her)vergunbaar zijn overeenkomstig het significantiekader ammoniak (VR 2016 3011 DOC. 0725) (zie verder in het uitvoeringsprogramma bij 'Voorwaarden om toegang te verkrijgen tot dit herstructureringsprogramma': een bedrijf is niet (her)vergunbaar als het een bedrijfsuitbreiding aanvraagt die leidt tot een toename van emissies en waarvoor geen individuele passende beoordeling kan opgemaakt worden waaruit blijkt dat er geen risico op betekenisvolle aantasting

bestaat; de niet-(her)vergunbaarheid kan ook blijken uit het feit dat een bedrijf waarvan de vergunningsaanvraag voldoet aan de voorwaarden gesteld door het significantiekader ammoniak, na uitputting van de interne rechtsmiddelen, uitzonderlijk niet beschikt over een uitvoerbare vergunning);

- mits een verplicht onafhankelijk bedrijfsadvies door een erkend en onafhankelijk expert (zie verder in het uitvoeringsprogramma bij 'Specifieke bepalingen met betrekking tot het verplicht bedrijfsadvies en de bedrijfsbegeleiding').

3. Gewenste maatregelen

Het herstructureringsprogramma stikstof van 23 april 2014 stelt voor bedrijven waarvan de hervergunning niet mogelijk wordt een aantal instrumenten voor (zie verder).

4. Instrumentafweging

Onderstaande instrumentenafweging doorloopt de vijf stappen die vermeld worden in de conceptnota aan de leden van de Vlaamse Regering betreffende het afwegingskader voor de inzet en combinatie van de instrumenten voor inrichting, verwerving en beheer bedoeld in artikel 1.1.4, §2, van het landinrichtingsdecreet en artikel 1.1.1.2, §1, van het besluit van 6 juni 2014 van de Vlaamse Regering betreffende de landinrichting (landinrichtingsbesluit).

Stap 1: weergave van het beoogde resultaat

Voor de bedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% die niet (her)vergunbaar zijn volgens het significantiekader ammoniak, worden duurzame, betaalbare en gedragen oplossingen geambieerd.

Het verplicht bedrijfsadvies van een onafhankelijk expert, dat rekening houdt met economische, ecologische en sociale componenten, staat garant dat de meest duurzame, betaalbare en gedragen oplossing (voorkeursoptie) naar voor wordt geschoven om in aanmerking te komen voor flankerend beleid. De overheid op zijn beurt financiert enkel de voorkeursoptie (op basis van het onafhankelijk bedrijfsadvies), ondanks de keuzevrijheid die bestaat voor de landbouwer om een andere optie te kiezen.

Een instrumentenafweging moet volgens artikel 1.1.1.2, §1, 3°, van het landinrichtingsbesluit gebeuren op basis van vier criteria waarvoor de overheid wil garant staan:

- tijdige realisatie;
- kwaliteitsvolle realisatie;
- duurzame realisatie;
- draagvlak voor de inzet van instrument.

Stap 2: Mogelijke instrumenten die kunnen ingezet worden om de maatregelen te realiseren

In deze stap wordt de mogelijke toepassing van instrumenten uit het landinrichtingsdecreet onderzocht.

De mogelijke maatregelen die kunnen ingezet worden om een duurzame toekomst van de niet vergunbare bedrijven te garanderen, zijn:

- bedrijfsaanpassingen;
- bedrijfsbegeleiding;
- bedrijfsverplaatsing;
- bedrijfsbeëindiging;
- koopplicht.

Deze maatregelen kunnen gerealiseerd worden met de volgende instrumenten:

Maatregel	Instrument uit het landinrichtingsdecreet
-----------	---

Bedrijfsaanpassingen	Hoofdstuk 4, afdeling 4: Bedrijfsaanpassingen kan in het kader van een <i>vrijwillige bedrijfsreconversie</i> .
Bedrijfsbegeleiding	Hoofdstuk 4, afdeling 2 en 4: Bedrijfsbegeleiding kan in het kader van een <i>vrijwillige bedrijfsverplaatsing</i> of een <i>vrijwillige bedrijfsreconversie</i> (als voorbereidende studie).
Bedrijfsverplaatsing	Hoofdstuk 4, afdeling 2: Bedrijfsverplaatsing kan in het kader van een <i>vrijwillige bedrijfsverplaatsing</i> .
Bedrijfsbeëindiging	Hoofdstuk 4, afdeling 4: Bedrijfsbeëindiging kan in het kader van een <i>vrijwillige bedrijfsreconversie</i> zonder investeringen.
Koopplicht	Hoofdstuk 4, afdeling 5: Het aankopen door de overheid kan in het kader van <i>de koopplicht</i> .

In de volgende stap worden zes mogelijke scenario's onderling afgewogen volgens de vier criteria uit artikel 1.1.1.2, §1, 3°. Van het landinrichtingsbesluit.

- Scenario 1 gaat uit van de vrijwillige bedrijfsreconversie van de groep landbouwbedrijven met toegang tot het flankerend beleid.
- Scenario 2 gaat uit van de vrijwillige bedrijfsverplaatsing van de groep landbouwbedrijven met toegang tot het flankerend beleid.
- Scenario 3 gaat uit van een vrijwillige bedrijfsreconversie of bedrijfsverplaatsing van de groep landbouwbedrijven met toegang tot het flankerend beleid.
- Scenario 4 gaat uit van een vrijwillige bedrijfsreconversie, bedrijfsverplaatsing of bedrijfsbeëindiging van de groep landbouwbedrijven met toegang tot het flankerend beleid.
- Scenario 5 gaat uit van een vrijwillige bedrijfsreconversie, bedrijfsverplaatsing, bedrijfsbeëindiging of koopplicht van de groep van landbouwbedrijven met toegang tot het flankerend beleid.
- Scenario 6 gaat uit van de verwerving van onroerende goederen in gebruik door de groep landbouwbedrijven met toegang tot het flankerend beleid.

Stap 3: afweging van mogelijke combinaties (scenario's)

In onderstaande tabel volgt een beoordeling van ieder scenario per afwegingscriterium. Een scenario kan ofwel negatief, neutraal of positief scoren op een criterium.

Scenario	Tijdige realisatie	Kwaliteitsvolle realisatie	Duurzame realisatie	Draagvlak bij de landbouwer
S1 Bedrijfsreconversie + bedrijfsbegeleiding	0	+++	+	+
S2 Bedrijfsverplaatsing + bedrijfsbegeleiding	0	+++	+++	+
S3 Bedrijfsreconversie / bedrijfsverplaatsing + bedrijfsbegeleiding	0	+++	++	++
S4 Bedrijfsreconversie / bedrijfsverplaatsing / bedrijfsbeëindiging + bedrijfsbegeleiding	0	+++	++	+++
S5 Bedrijfsreconversie / bedrijfsverplaatsing / bedrijfsbeëindiging / koopplicht + bedrijfsbegeleiding	0	+++	++	++++
S6 Verwerving	0	+++	+++	-

- - - zeer sterk negatief
- - sterk negatief
- negatief
- 0 neutraal
- + positief
- ++ sterk positief
- +++ zeer sterk positief
- ++++ uitermate positief

Wat de criteria tijdige en kwaliteitsvolle realisatie betreft, zijn de scenario's als gelijkaardig te beschouwen omdat er weinig tot geen tijds- en kwaliteitsverschillen zullen optreden bij de inzet van de instrumenten uit de verschillende scenario's.

Op het vlak van duurzame realisatie hebben de scenario's waarbij de emissies het sterkst worden afgebouwd, gemiddeld een hogere waardering. Het scenario met de maatregel bedrijfsreconversie (S3) scoort op dat vlak het laagst, omdat de emissies niet noodzakelijk volledig worden afgebouwd. De scenario's met maatregelen die resulteren in een volledige afbouw van de emissies van de stal (S2 en S6), scoren het hoogst. De scenario's met de combinatie van maatregelen (S4 en S5) scoren gemiddeld tegenover de andere scenario's.

De scenario's met inzet van (vrijwillige) maatregelen (S1-5) hebben meer draagvlak bij de landbouwbedrijven tegenover het scenario met de verplichte maatregel verwerving (S6). Burgers of landbouwers staan doorgaans vrij negatief tegenover verplichte onteigening door de overheid, omdat er geen onderhandelingsmarge en alternatieve keuzes bestaan. Het introduceren van een verplicht onafhankelijk bedrijfsadvies (met afweging van economische, sociale en ecologische componenten) werkt op zich enigszins draagvlakverlagend naar de aanvrager toe. In dit kader bieden de scenario's met inzet van meerdere maatregelen (S3, S4 en S5) uiteraard meer voordelen. Hoe meer keuze er tussen diverse maatregelen bestaat, hoe hoger het draagvlak kan worden ingeschat. Dit komt tot uiting in de bovenstaande scores.

Stap 4 en stap 5: Financiële afweging van de scenario's en vergelijking met het verwervingsscenario

De zes scenario's worden onderling financieel afgewogen op basis van de kostprijs voor de overheid (artikel 1.1.1.2, §1, 4° en 5° landinrichtingsbesluit). Daarbij wordt uitgegaan van het feit dat de overheid alleen de voorkeursoptie financiert op basis van het onafhankelijk bedrijfsadvies.

Scenario	Tijdige realisatie	Kwaliteitsvolle realisatie	Duurzame realisatie	Draagvlak bij de aanvrager	Raming van maximale kostprijs voor de overheid (vergoeding aan de landbouwer in €)
S1 Bedrijfsreconversie + bedrijfsbegeleiding	0	+++	+	+	85.387.500
S2 Bedrijfsverplaatsing + bedrijfsbegeleiding	0	+++	+++	+	239.075.265 (*)
S3 Bedrijfreconversie/bedrijfsverplaatsing + bedrijfsbegeleiding	0	+++	++	++	162.231.382 (*)
S4 Bedrijfsreconversie /bedrijfsverplaatsing /bedrijfsbeëindiging + bedrijfsbegeleiding	0	+++	++	+++	139.763.085 (*)
S5 Bedrijfsreconversie /bedrijfsverplaatsing /bedrijfsbeëindiging /koopplicht + bedrijfsbegeleiding	0	+++	++	++++	142.976.460 (*)
S6 Verwerving	0	+++	+++	-	152.616.585 (*)

(*): Bij de raming van de maximale kostprijs voor de (door een erkend en onafhankelijk expert voorgeschreven) instrumenten bedrijfsverplaatsing, koopplicht en verwerving en in zekere mate bij bedrijfsbeëindiging moet in acht genomen worden dat, gezien het feit dat de overheid gebouwen aankoopt, naast de vergoedingen die de overheid aan de betrokken landbouwer uitbetaalt, zowel bijkomende winsten (uit opbrengst van de aangekochte gebouwen die al dan niet met waardevermindering op de markt worden verkocht) als bijkomende kosten (door onderhoudskosten of sloopkosten van verworven gebouwen) optreden.

De raming van de maximale kostprijs voor de overheid gebeurt op basis van een gemiddelde raming van de kostprijs per maatregel en de raming van het aantal bedrijven dat een flankerende maatregel zal aanvragen (zie verder bij 'financiële raming'). Bij de raming van de scenario's S3, S4, en S5, waarin keuze is tussen verschillende maatregelen, wordt verondersteld dat deze diverse maatregelen in een gelijkmatige verhouding zullen aangevraagd worden.

Het scenario met de maatregel bedrijfsverplaatsing (S2) is duidelijk het duurste en het scenario met de maatregel bedrijfsreconversie (S1) het goedkoopste. Het goedkoopste scenario (S1) is echter niet te verkiezen omwille van de lage score op vlak van duurzame realisatie en draagvlak van de aanvrager.

Van de tweede goedkoopste scenario's (S4 en S5) is scenario S5 te verkiezen omwille van het groter draagvlak.

Conclusie is dat rekening houdend met bovenstaande aannames en ramingen en de scores op de verschillende criteria en de kostprijs voor de overheid het scenario met het volledige pakket aan maatregelen het te verkiezen scenario is (S5).

5. De aanduiding van het gebied

Het gebied bestaat uit de locatie van alle onroerende goederen, gelegen in het Vlaamse Gewest en voor zover het gronden betreft die gelegen zijn in de omgeving van de exploitatie, met stikstofuitstoot, die op het moment van de aanvraag in landbouwkundig gebruik zijn van de exploitaties die voldoen aan minstens één van de volgende voorwaarden:

- het landbouwbedrijf heeft een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% ten opzichte van actueel aanwezig of gealloceerd habitat binnen SBZ-H;
- het landbouwbedrijf heeft een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% ten opzichte van een habitat toegewezen aan een zoekzone binnen SBZ-H.

6. Uitvoeringsprogramma

De flankerende instrumenten kunnen worden ingezet ten laatste vanaf 1 juli 2017 nadat het verfijnde significantiekader voor ammoniak in werking treedt en na de vaststelling van deze inrichtingsnota door de Vlaamse Regering.

De actuele impactscore van een bedrijf wordt steeds berekend met de meest recente impactscoretool en met de huidig geldende milieuvergunninggegevens.

Een uitkomst van de berekening van de impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% en het niet (her)vergunbaar zijn in het kader van het significantiekader ammoniak, is een voldoende bewijs dat de aanwezigheid van het bedrijf de realisatie van het doel van het project, plan of programma rechtstreeks hindert (artikel 2.1.69 landinrichtingsdecreet) en de exploitatie in aanmerking komt voor het herstructureringsprogramma.

Voorwaarden om toegang te verkrijgen tot dit herstructureringsprogramma

- De landbouwer heeft een bedrijf waarvan de actuele vergunde toestand leidt tot een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% en hij wenst zijn bedrijf uit te breiden maar het bedrijf is niet (her)vergunbaar in het kader van het significantiekader ammoniak. Een door het ANB geadviseerde passende beoordeling waaruit blijkt dat de voorgenomen uitbreiding van de bedrijfsactiviteit leidt tot een betekenisvolle aantasting is hiervoor voldoende. De landbouwer beschikt tevens over een financieel-technologisch 'business plan' voor de beoogde uitbreiding.
Een bedrijf met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% is volgens het significantiekader ammoniak niet hervergunbaar als het een bedrijfsuitbreiding aanvraagt die leidt tot een toename van emissies en waarvoor geen individuele passende beoordeling kan opgemaakt worden waaruit blijkt dat er geen risico op betekenisvolle aantasting bestaat. Hierbij wordt uitgegaan van het feit dat in de door het ANB geadviseerde passende beoordeling over de voorgenomen uitbreiding alle milderende maatregelen opgenomen zijn die redelijk en aanvaardbaar zijn. Dit betekent concreet dat de voorwaarden zijn opgenomen die voortvloeien uit VLAREM II en VLAREM III (toekomstige omzetting van de 'BAT conclusions for the intensive rearing of poultry or pigs' zoals goedgekeurd door het Europees IED Article 75 Committee op 3 oktober 2016).

De niet-(her)vergunbaarheid kan ook blijken uit het feit dat een bedrijf met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50%, waarvan de vergunningsaanvraag voldoet aan de voorwaarden gesteld door het significantiekader ammoniak, na uitputting van de interne rechtsmiddelen, uitzonderlijk niet beschikt over een uitvoerbare vergunning. De elementen die ertoe leiden dat er geen vergunning is, vloeien voort uit de toepassing van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en hebben betrekking op de stikstofuitstoot van de vergunningsaanvraag.

- Deze landbouwer doet een aanvraag voor een onafhankelijk bedrijfsadvies (zie bepalingen over het verplicht bedrijfsadvies). Het bedrijfsadvies wordt opgemaakt door een erkend en onafhankelijk expert die in eerste instantie nakijkt of de door het ANB geadviseerde passende beoordeling alle milderende maatregelen omvat die redelijk en aanvaardbaar zijn en onderzoekt welke andere milderende maatregelen mogelijk zijn. Daarna formuleert hij een voorkeursoptie op basis van economische, ecologische en sociale componenten. Deze voorkeursoptie bepaalt de maximale vergoedingen die kunnen verkregen worden voor de flankerende maatregelen. De landbouwer behoudt de vrijheid om een andere optie te kiezen, maar de overheid betaalt maximaal het bedrag van de voorgestelde voorkeursoptie.
- Deze landbouwer doet een aanvraag bij de landcommissie voor een vrijwillige bedrijfsreconversie met investeringen (zie bepalingen over de bedrijfsreconversie) of een vrijwillige bedrijfsverplaatsing (zie bepalingen over de bedrijfsverplaatsing) of een vrijwillige bedrijfsbeëindiging of een koopplicht. De verdere uitvoering door de landcommissie verloopt via de geëigende procedures (zie landinrichtingsbesluit).
- Indien na het indienen van de aanvraag tot flankerend beleid door de landbouwer voor een bedrijf met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50%, het opheffen of verkleinen van de zoekzones aanleiding geeft tot een reductie van de impactscore onder de 5%, dan wordt de aanvraagprocedure ambtshalve stopgezet, tenzij de landcommissie oordeelt dat dit niet wenselijk is op basis van de reeds verschuldigde of uitbetaalde vergoedingen. Na de ambtshalve stopzetting van de procedure worden de reeds verschuldigde kosten uitbetaald.
- Indien deze landbouwer een realistische uitbreiding van zijn bedrijf beoogt, zal zijn vergunningsaanvraag resulteren in een uitbreiding van de emissies tot een impactscore van 50%.

Een stroomschema van de hogervernoemde procedure is toegevoegd als bijlage.

- De landbouwer die voor zijn bedrijf een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% heeft maar die tevoren als bedrijf met een impactscore van 50% of meer reeds beroep heeft gedaan op het herstructureringsprogramma voor deze categorie van bedrijven, heeft geen recht meer op bijkomende flankerende subsidies vanuit het herstructureringsprogramma voor bedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50%.
- De landbouwer die voor zijn bedrijf een impactscore heeft van minder dan 5% op basis van zijn vergunde situatie op het ogenblik van de vaststelling van deze inrichtingsnota heeft geen recht op flankerende subsidies vanuit het herstructureringsprogramma voor bedrijven met een impactscore van 5% of meer en minder dan 50%, voor zover de impactscore wijzigt ten gevolge van een wijziging van de vergunde situatie.
- De landbouwer die een vergunningsaanvraag doet voor een nieuw bedrijf met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% kan geen toegang verkrijgen tot dit herstructureringsprogramma voor bedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50%.

Algemene bepalingen voor bedrijven die toegang verkrijgen tot dit herstructureringsprogramma

- De maatregelen dienen te voldoen aan de staatssteunregels en inzonderheid Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de

bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

- Bij de waardebepaling van het onroerend goed wordt rekening gehouden met de verkoopwaarde van de eigendom zoals die was voor de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 betreffende de aanwijzingsbesluiten van de instandhoudingsdoelstellingen en de programmatische aanpak van stikstof-deposities.
- De maatregelen zijn toepasbaar op onderdelen van het landbouwbedrijf.
- Per onroerend goed van het landbouwbedrijf (bijvoorbeeld een stal) kan maar één maatregel worden toegepast, met uitzondering van de bedrijfsbegeleiding, die toegepast kan worden in combinatie met de andere maatregelen.
- Bij het toepassen van de maatregelen uit het herstructureringsprogramma worden de vergunningen aangepast waar relevant.

Specifieke bepalingen met betrekking tot het verplicht bedrijfsadvies en de bedrijfsbegeleiding

- Als een landbouwer wenst beroep te doen op een flankerende maatregel, moet hij een verplicht bedrijfsadvies aanvragen bij een erkende en onafhankelijke adviesdienst. Het bedrijfsadvies kijkt in eerste instantie na of de door het ANB geadviseerde passende beoordeling alle milderende maatregelen omvat die redelijk en aanvaardbaar zijn en onderzoekt welke andere milderende maatregelen mogelijk zijn. Daarna worden de mogelijke opties beoordeeld en berekend, rekening houdend met economische, sociale en ecologische componenten. Het bedrijfsadvies formuleert een voorkeursoptie. De erkende adviesdienst wordt éénmalig uitbetaald door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) nadat de VLM ambtelijk het verplicht bedrijfsadvies vormelijk goedgeurd heeft en gecontroleerd heeft op de afwezigheid van materiële fouten. De vergoeding voor het verplicht bedrijfsadvies bedraagt maximaal € 10.000. Het verplicht bedrijfsadvies wordt opgemaakt door een door de landcommissie erkende onafhankelijke adviesdienst. Hiertoe behoren de adviesdiensten die erkend zijn in het kader van het Vlaamse bedrijfsadviesstelsel (BAS), de adviesdiensten die in het kader van KRATOS gegund werden voor de bedrijfs-economische boekhouding en/of ondernemingsplan module en de adviesdiensten die door de landcommissie worden erkend. Indien de landcommissie op basis van relevante feiten tot de conclusie komt dat een erkende onafhankelijke adviesdienst tekort schiet, zal zij deze adviesdienst niet langer erkennen.
- Als een landbouwer van een adviesdienst als voorkeursoptie de maatregel vrijwillige bedrijfsreconversie krijgt, kan deze een tegemoetkoming aanvragen voor verdere bedrijfsbegeleiding bij de bedrijfsreconversie. De tegemoetkoming bedraagt maximaal € 7.500 en wordt éénmalig uitbetaald aan de door de landcommissie erkende onafhankelijke adviesdienst.
- Als een landbouwer van een adviesdienst als voorkeursoptie de maatregel vrijwillige bedrijfsverplaatsing krijgt, kan deze een tegemoetkoming aanvragen voor verdere bedrijfsbegeleiding bij de bedrijfsverplaatsing. De tegemoetkoming bedraagt maximaal € 22.500 en wordt éénmalig uitbetaald aan een door de landcommissie erkende onafhankelijke adviesdienst.

Specifieke bepalingen met betrekking tot de vrijwillige bedrijfsverplaatsing

- De vergoeding voor bedrijfsverplaatsing is, gezien de grote impact van het beleid op de bedrijven en de gelijke behandeling van de bedrijven, gelijk aan deze toegepast voor de bedrijven die meer dan 50% bijdragen aan de KDW van een habitat en dus conform de toepassing in het kader van het flankerend beleid voor het Sigmaplan.
 - Voor de niet-forfaitaire vergoedingen van maximaal 40% waarvan sprake in het derde en vierde lid van §3 van artikel 2.1.4.5 van het landinrichtingsbesluit zal meer dan 40% vergoed worden en dit conform de voorwaarden van het Vlaamse SIGMA-project en zoals aangegeven in de BIS-bijlage 6 bij de PAS-nota. Hiertoe zal het landinrichtingsbesluit aangepast worden.

- De forfaitaire vergoeding van 1,75% waarvan sprake in het tweede lid van §3 van artikel 2.1.4.5 van het landinrichtingsbesluit wordt op analoge wijze, conform de voorwaarden van het Vlaamse SIGMA-project en zoals aangegeven in de BIS-bijlage 6 bij de PAS-nota, aangepast, zodat de kosten voor het effectief verplaatsen van dieren, materieel en andere roerende goederen die bij de uitrusting van het bedrijf horen, zullen vergoed worden op basis van aanwijsbare facturen. Hiertoe zal het landinrichtingsbesluit aangepast worden.
- In specifieke situaties (jonge landbouwers en recente investeringen) wordt, in het geval dat de aanvrager geen eigenaar is, het maximaal subsidiepercentage van 40% verhoogd met 20%. Dit is conform artikel 14 van de voornoemde verordening. Hiertoe zal het landinrichtingsbesluit aangepast worden.
- Er zullen door de landcommissie alleen vergoedingen uitbetaald worden voor de maatregel vrijwillige bedrijfsverplaatsing nadat de aanvrager heeft bewezen een VLIF-aanvraag te hebben ingediend voor alle subsidiabele investeringen. De subsidiabele investeringen worden maximaal gefinancierd via het VLIF. De landcommissie zal de investeringen die in aanmerkingen komen voor VLIF-subsidies in mindering brengen van de vergoedingen van de voorgestelde optie.
- De maatregel vrijwillige bedrijfsverplaatsing treedt pas in werking na publicatie in het Europees publicatieblad (kennisgeving conform artikel 16 van voornoemde verordening).

Specifieke bepalingen met betrekking tot de vrijwillige bedrijfsreconversie

- De vergoeding voor bedrijfsreconversie is, gezien de grote impact van het beleid op de bedrijven en de gelijke behandeling van de bedrijven, gelijkaardig aan deze toegepast voor de bedrijven die meer dan 50% bijdragen aan de KDW van een habitat en dus conform de toepassing in het kader van het flankerend beleid voor het Sigmaplan.
De vergoeding betreft investeringen die voorkomen op de lijst van subsidiabele investeringssteun bij het VLIF of investeringen in emissiearme stalsystemen of in de sloop van bedrijfsgebouwen of in een andere door de landcommissie goedgekeurde investering met een plafond van € 500.000, conform artikel 14 van voornoemde verordening, voor zover deze investeringen éénduidig gekoppeld kunnen worden aan maatregelen die verder gaan dan de best beschikbare technieken die zijn opgenomen in VLAREM II en in VLAREM III (toekomstige omzetting van de 'BAT conclusions for the intensive rearing of poultry or pigs' zoals goedgekeurd door het Europees IED Article 75 Committee op 3 oktober 2016).
De vergoeding bedraagt maximaal 40% van de investeringen, verhoogd met maximaal 20% in specifieke situaties (jonge landbouwers en recente investeringen). Hiertoe zal het landinrichtingsbesluit aangepast worden
- Er zullen door de landcommissie enkel vergoedingen uitbetaald worden nadat de aanvrager heeft bewezen een VLIF-aanvraag te hebben ingediend voor alle subsidiabele investeringen. De subsidiabele investeringen worden maximaal gefinancierd via het VLIF. De landcommissie zal de investeringen die in aanmerkingen komen voor VLIF-subsidies in mindering brengen van de vergoedingen van de voorgestelde optie.
- De maatregel vrijwillige bedrijfsreconversie met investering treedt pas in werking na publicatie in het Europees publicatieblad (kennisgeving conform artikel 14 van voornoemde verordening).

7. Financieringsplan

De aankopende en vergoedende entiteit

De VLM is een vergoeding verschuldigd bij de voorgestelde maatregelen, voor zover zij beschikt over voldoende kredieten die haar voor dit doel zijn toegewezen, en koopt in eigen naam en voor eigen rekening.

Indien het jaarlijks toegewezen budget ontoereikend is, zal worden gewerkt met een prioritering, bijvoorbeeld op basis van de ecologische meerwaarde of de hoogdringendheid voor het landbouwbedrijf om over flankerende maatregelen te beschikken (bijvoorbeeld het moment dat de lopende vergunning komt te vervallen).

Vergoeding voor bedrijfsverplaatsing, bedrijfsreconversie, bedrijfsbeëindiging, koopplicht en bedrijfsbegeleiding

instrument	vergoeding
bedrijfsverplaatsing	<ul style="list-style-type: none"> als de aanvrager eigenaar is: 100% van het verschil tussen de venale waarde van de bedrijfsgebouwen en onroerende constructies en hun nieuwbouwwaarde als de aanvrager geen eigenaar is: 40% van de nieuwbouwwaarde van de bedrijfsgebouwen en onroerende constructies (verhoogd met 20 % voor jonge landbouwers en landbouwers die zich recent hebben gevestigd)
bedrijfsreconversie met investering	40% van de investering (verhoogd met 20 % voor jonge landbouwers en landbouwers die zich recent hebben gevestigd) met een maximum van € 500.000
bedrijfsbegeleiding: <ul style="list-style-type: none"> oriënterend (verplicht) bedrijfsadvies bedrijfsadvies bij voorkeursoptie reconversie bedrijfsadvies bij voorkeursoptie bedrijfsverplaatsing 	<ul style="list-style-type: none"> maximum € 10.000 maximum € 7.500 maximum € 22.500

Financiële raming

Het benodigde budget voor het herstructureringsbeleid is van vele, diverse en vaak onbekende factoren afhankelijk, zoals:

- het aantal bedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50%;
- het aantal bedrijven die de komende jaren zullen stoppen of zich zullen heroriënteren buiten de veeteelt;
- het aantal bedrijven die een (her)vergunning zullen aanvragen die zal leiden tot een ongunstige passende beoordeling;
- de opties die naar voor zullen geschoven worden voor de bedrijven die een aanvraag indienen;
- de exacte kostprijs van de investeringen;
- het jaar waarin de landbouwers hun flankerende maatregel zullen aanvragen.

Deze budgetraming vertrekt van de gemiddelde budgetraming (met bepaalde kengetallen en aannames) voor flankerende maatregelen voor de landbouwbedrijven die meer dan 50% bijdragen aan de KDW van een habitat. Naar schatting zijn er in totaal 550 bedrijven die 5% of meer maar minder dan 50% bijdragen aan een actuele habitat of een zoekzone (rekening houdend met de ingekrompen zoekzones en de VLOPS in september 2015). Dit is een indicatief cijfer omdat de berekening is gebeurd op basis van gekende mestbankgegevens. Van deze 550 landbouwbedrijven zal naar schatting 30% in aanmerking komen voor het flankerend beleid volgens het significantiekader ammoniak, wat neer komt op 165 landbouwbedrijven.

Het aantal bedrijven met een impactscore van 5% of meer maar minder dan 50% die in principe hervergunbaar zijn volgens het significantiekader ammoniak maar niet hervergunbaar blijken in hun actuele toestand nadat ze alle interne rechtsmiddelen hebben uitgeput (zie 5.1 Voorwaarden om toegang te verkrijgen tot dit herstructureringsprogramma), is niet inschatbaar en wellicht verwaarloosbaar.

Het gemiddeld bedrag voor de flankerende maatregel per landbouwbedrijf wordt geraamd op basis van de methodiek en de kengetallen gebruikt bij de raming in de inrichtingsnota van de bedrijven die meer dan 50% bijdragen aan de KDW van een habitat en met de bedrijfsspecifieke gegevens van de landbouwbedrijven die 5% of meer maar minder dan 50% bijdragen aan de KDW van een habitat.

- De kostprijs voor bedrijfsreconversie wordt geraamd op gemiddeld € 790.546 en wordt afgetopt op het volgens de staatssteunregels maximaal uit te betalen bedrag van € 500.000 per bedrijf.
- De kostprijs voor bedrijfsverplaatsing wordt geraamd op € 1.416.441.
- De kostprijs voor bedrijfsbeëindiging wordt geraamd op € 564.706.
- De kostprijs voor koopplicht wordt geraamd op € 914.949.

Daarbij komt een maximaal bedrag van € 10.000 voor het verplichte bedrijfsadvies, € 7.500 voor het bedrijfsadvies bij voorkeursoptie bedrijfsreconversie en € 22.500 bij voorkeursoptie bedrijfsverplaatsing.

Rekening houdend met het bovenstaande kan een indicatieve en maximale budgetraming opgemaakt worden voor de maatregelen bedrijfsreconversie, bedrijfsverplaatsing, bedrijfsbeëindiging en koopplicht, met inbegrip van de bedrijfsbegeleiding.

- Bedrijfsreconversie van 165 bedrijven zal maximaal € 85.387.500 kosten (€ 82.500.000 + € 2.887.500 aan begeleiding).
- Bedrijfsverplaatsing van 165 bedrijven zal maximaal € 239.075.265 kosten (€ 233.712.765 + € 5.362.500 aan begeleiding).
- Bedrijfsbeëindiging van 165 bedrijven zal maximaal € 94.826.490 kosten (€ 93.176.490 + € 1.650.000).
- Koopplicht van 165 bedrijven zal maximaal € 152.616.585 kosten (€ 150.966.585 + € 1.650.000).

**Stroomschema flankerend beleid
oranje bedrijven**

